

YMPÄRISTÖVALIOKUNNAN MIETINTÖ 8/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia koskevan yleissopimuksen muutosten hyväksymisestä sekä laiksi muutosten lainsäädännön alaan kuuluvan määräyksen voimaansaattamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 28 päivänä marraskuuta 2013 lähettänyt ympäristövaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia koskevan yleissopimuksen muutosten hyväksymisestä sekä laiksi muutosten

lainsäädännön alaan kuuluvan määräyksen voimaansaattamisesta (HE 202/2013 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa on ollut kuultavana

- hallitussihteeri Tuuli Lovén, ympäristöministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyy valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia koskevaan yleissopimukseen vuonna 2001 tehdyt muutokset sekä lain niiden lainsäädännön alaan kuuluvan määräyksen voimaansaattamisesta.

Yleissopimuksen muutoksilla laajennetaan kansalaisia koskevaa määritelmää sekä lisätään YK:n Euroopan talouskomission ulkopuolisille valtioille mahdollisuus liittyä yleissopimukseen sopimuspuolten kokouksen hyväksynnän perusteella.

Yleissopimuksen muutokset eivät ole vielä kansainvälisesti voimassa. Ne tulevat voimaan

niiden sopimuspuolten osalta, jotka ovat ne ratifioineet tai hyväksyneet, yhdeksänkymmenen päivän kuluttua päivästä, jona tallettaja on vastaanottanut vähintään kolme neljäsosaa näiden sopimuspuolten ratifioimis- tai hyväksymiskirjoista. Toistaiseksi ei ole ennakoitavissa, milloin tämä edellytys täyttyy.

Ehdotettu laki yleissopimuksen muutosten lainsäädännön alaan kuuluvan määräyksen voimaansaattamisesta on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti kuin sopimusmuutokset tulevat voimaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyy ns. Espoon sopimukseen (YK:n talouskomission valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia koskeva yleissopimus, SopS 67/1997) Sofiassa tehdyt muutokset siltä osin kuin ne kuuluvat Suomen toimivaltaan. Esitykseen sisältyy myös lakiehdotus yleissopimuksen muutosten lainsäädännön alaan kuuluvan määräyksen voimaansaattamisesta, joka tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Ympäristövaliokunta pitää Espoon sopimusta erittäin tärkeänä kansainvälisenä sopimuksena, jolla määritetään osapuolten velvollisuudeksi arvioida sellaisten suurten hankkeiden ympäristövaikutukset, joilla on todennäköisesti merkittäviä valtioiden rajojen yli ulottuvia haitallisia vaikutuksia. Arviointivelvollisuuden lisäksi sopimus sisältää hankkeita koskevan ilmoitus- ja kuulemisvelvollisuuden.

Sopimusmuutoksilla laajennetaan kansalaisia koskeva määritelmä kattamaan luonnollisten

henkilöiden ja oikeushenkilöiden lisäksi näiden yhteenliittymät, järjestöt ja ryhmät. Lisäksi YK:n Euroopan talouskomission ulkopuolisille valtioille avataan mahdollisuus liittyä yleissopimukseen sopimuspuolten kokouksen hyväksynnän perusteella. Suomen lainsäädäntö sisältää jo laajan osallistumisoikeuden, eikä muutoksia siten tarvita. Kansainvälisesti osallistumisoikeuden laajentaminen on kuitenkin merkityksellistä, ja siksi sopimusmuutosten pian tapahtuvaksi ennakoitu voimaantulo on tärkeää.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella ympäristövaliokunta ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy hallituksen esityksessä tarkoitettuun yleissopimukseen tehdyt muutokset siltä osin kuin ne kuuluvat Suomen toimivaltaan ja

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 4 päivänä joulukuuta 2013

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Martti Korhonen /vas
jäsen. Tarja Filatov /sd (osittain)
Christina Gestrin /r
Timo Heinonen /kok
Mikael Jungner /sd
Antti Kaikkonen /kesk
Pauli Kiuru /kok

Jukka Kärnä /sd
Jari Lindström /ps
Eeva-Maria Maijala /kesk
Tapani Mäkinen /kok
Martti Mölsä /ps
Mirja Vehkaperä /kesk
Juha Väätäinen /ps (osittain).

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Ekroos.